

Hoe komen we tot duurzame, gezonde en veilige regio's ?

Klaas van Egmond
Universiteit Utrecht

Het Probleem` (I&M)

Complexe en versnipperde regelgeving per sector geordend, gebrek aan overzichtelijkheid, voorspelbaarheid en samenhang;

Slepende besluitvormingsprocessen, hoge onderzoekslasten, gedetailleerde plannen ; weinig ruimte voor politieke sturing, eigen verantwoordelijkheid, regionale differentiatie en innovatie;

Onvoldoende samenwerking in bestuurscultuur en Problemen met kwaliteit uitvoering, kennis en kunde.

+

Verwarring politieke en wetenschappelijke verantwoordelijkheden
(bron van complexiteit)

Het Probleem ()

- Onduidelijke bron- dan wel receptor benadering
- Politieke (dus niet wetenschappelijke) legitimering van operationele doelen / randvoorwaarden vervaagt
- Complexiteit te veel bij de uitvoering gelegd
- Te veel werkelijkheden ('kaartbeelden'); *constructivisme*
- Benadering te veel juridisch; te weinig inhoudelijk bestuurlijk
- **Tijdgeest !**

3

De oplossing

Volledige herziening
vereenvoudiging
Omgevingswetgeving

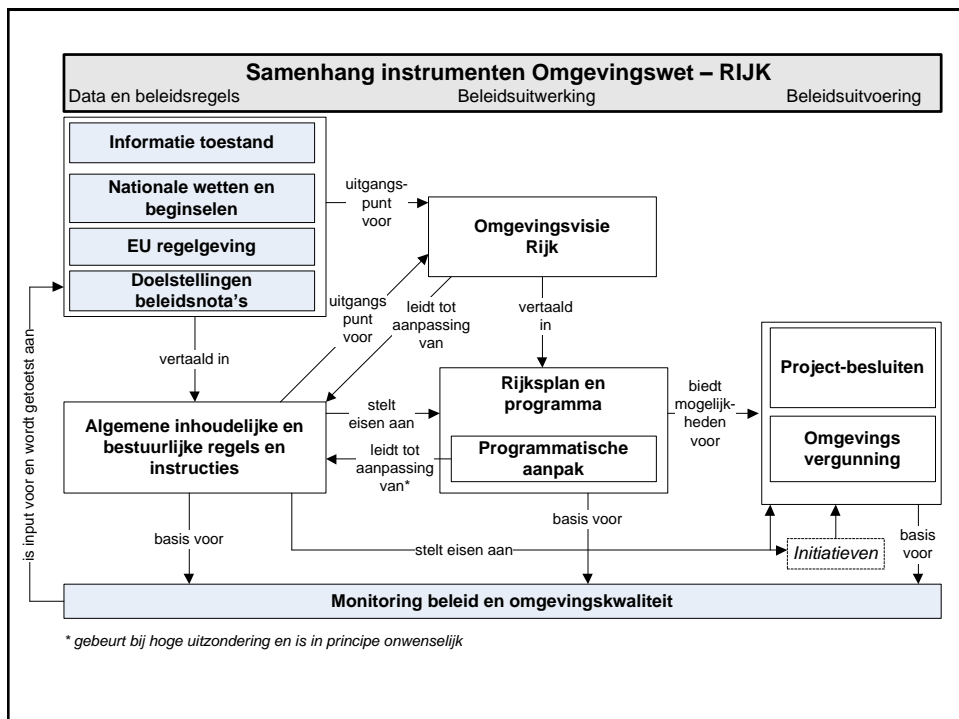

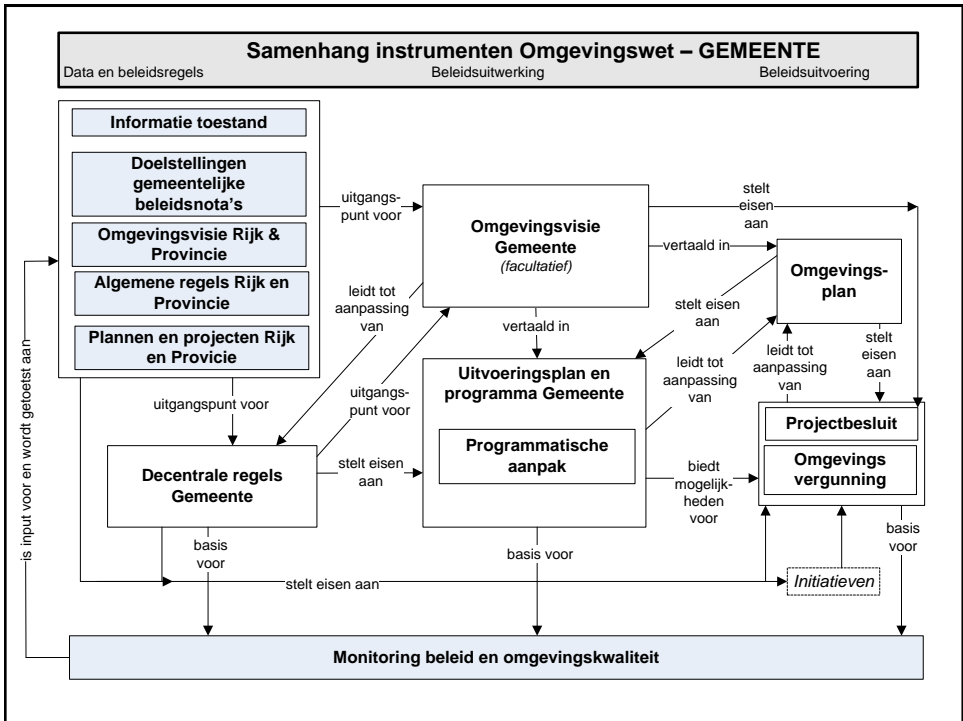
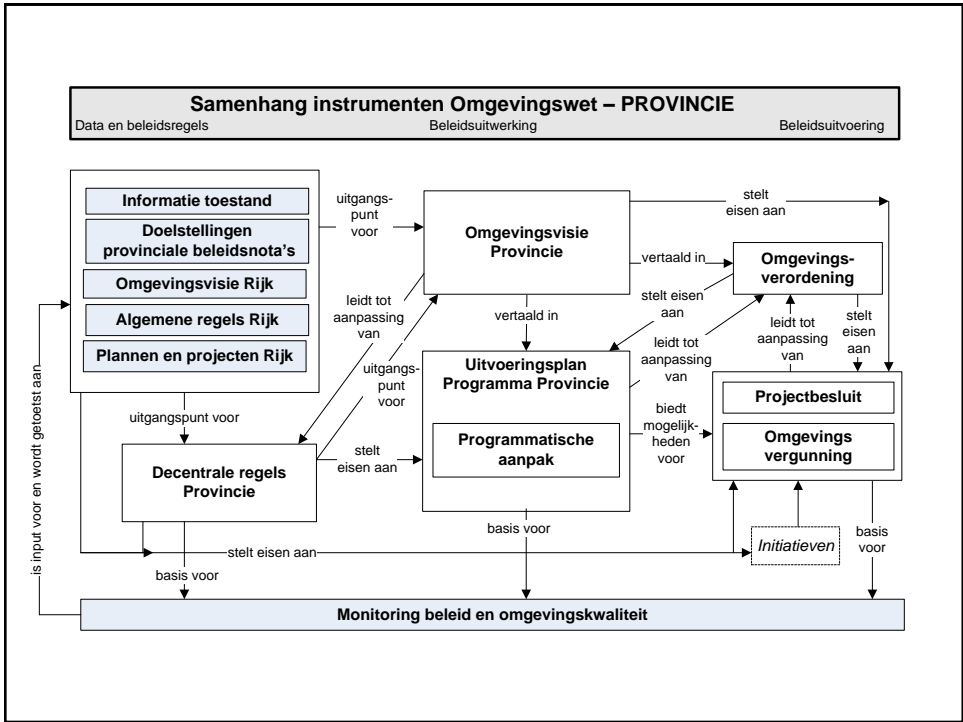
4

Doelstellingen:

- **Samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving** in beleid, besluitvorming en regelgeving.; integraal omgevingsplan
- **Versnellen en verbeteren van besluitvorming** over projecten in de fysieke leefomgeving.
 - Vereenvoudiging MER ; plan MER, project MER
 - Onderzoek alleen voor zover besluitvorming verbetert.
- **Bundeling, vereenvoudiging, harmonisering** en modernisering van het omgevingsrecht
- **Vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte**
 - actieve en flexibele aanpak m.b.t doelbereik fysieke leefomgeving, optimaal verdelen gebruiksruimte

'Afwijkmogelijkheden zullen bijvoorbeeld worden verruimd in gebieden waar de gebruiksruimte geoptimaliseerd moet worden vanwege nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen of vanwege dreigende overschrijding van omgevingswaarden'

Legenda

BRZO

- BRZO Groningen
- BRZO Nijmegen
- BRZO NZKG
- BRZO DCMR
- BRZO Brabant
- BRZO Limburg

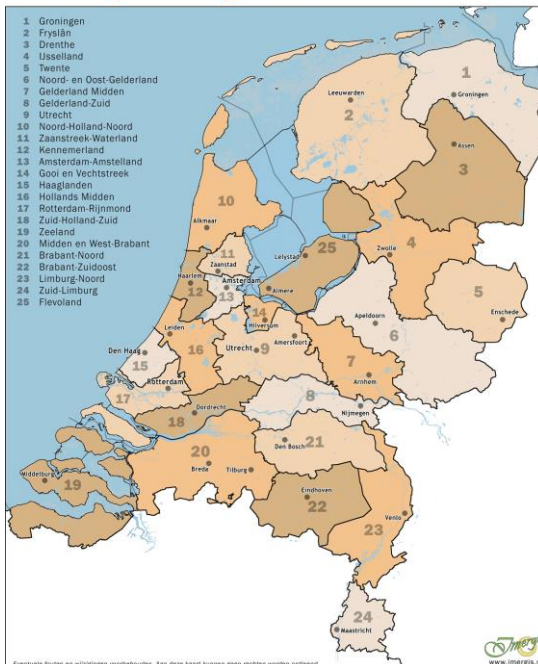

- Groningen
- Uieringstijnsinst Mijjeu en Omjouwing
- renthe
- wente
- sselland
- vingdsdienst Rivierenland
- vingdsdienst Regio Arnhem (ORA)
- vingdsdienst Regio Nijmegen
- vingdsdienst de Vallei
- vingdsdienst Achterhoek (ODA)
- vingdsdienst Veluwe IJssel (OVII)
- vingdsdienst Noord-Veluwe
- vingdsdienst Regio Utrecht (ODRU)
- vingdsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek
- mond
- oord-Holland Noord
- vingdsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG)
- vingdsdienst Midden-Holland
- vingdsdienst West-Holland
- Milieudienst Rijnmond
- vingdsdienst Zuid-Holland Zuid
- vingdsdienst Haaglanden
- eeland
- vingdsdienst Brabant Noord
- vingdsdienst Midden- en West Brabant
- vingdsdienst Zuidoost-Brabant
- mburg Noord
- uid Limburg

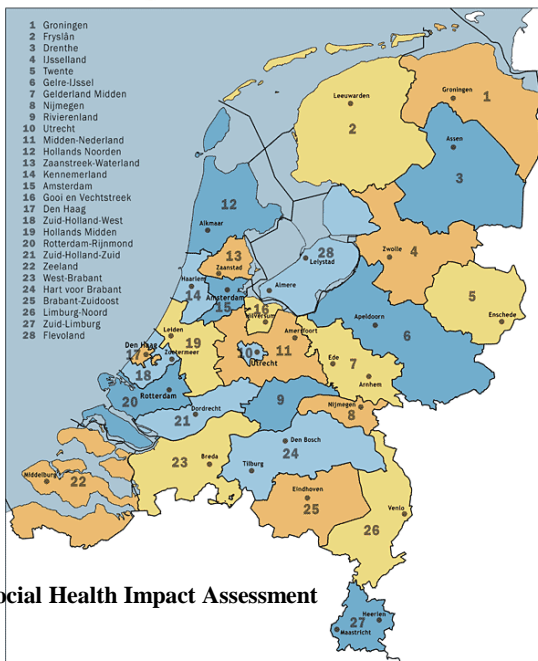
FYSIEKE VEILIGHEID
25 veiligheidsregio's

2013

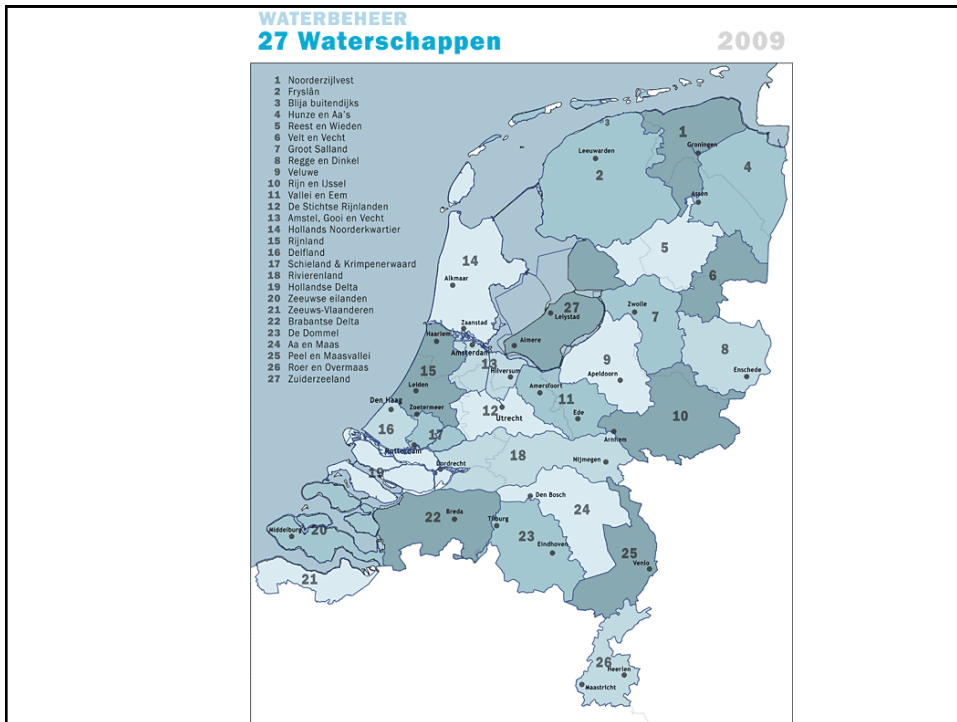

GEZONDHEIDSZORG
28 GGD regio's

2009

MER: Environment Social Health Impact Assessment

RIVM: Jeannette Beck, Lia van den Broek en Olav-Jan van Gerwen

Conclusies Decentralisatie:

Fragmentatie en duplicatie van kennis is risico voor decentrale overheden én het Rijk

Decentrale kennisbehoefte wordt integraler en strategischer ; stapeling; sociaal-culturele ontwikkelingen; demografische krimp en arbeidsmarktontwikkeling belangrijk voor ruimtelijke ordening..

Aansluiting decentrale kennisvraag op (rijks)kennisaanbod verzwakt ;
In rijkskennisprogrammering nauwelijks ruimte voor vragen van decentrale overheden.

Inhoudelijke vereenvoudiging door:

- **Vereenvoudiging van het normenstelsel**; vermindering redundantie
- **Harmonisatie van normen**; beperkte ruimte voor normstelling door lagere overheden; rechtszekerheid; rol Brussel (EU)
- **Uniforme kartering van omgevingswaarden (normen)**; op één uniforme manier (letterlijk) in (digitale) kaart gebracht.
- **Ontwarring van schaalniveaus**; de impact van activiteiten op de omgeving varieert sterk qua ruimtelijke schaal. Afweging dient op het juiste schaalniveau plaats te vinden.
- **Complexiteit** onder te brengen bij enkele gespecialiseerde diensten en zodoende gemeenten deze complexiteit te besparen.

Omgevingsgebruiksruimte (zie Nijpels- MED)

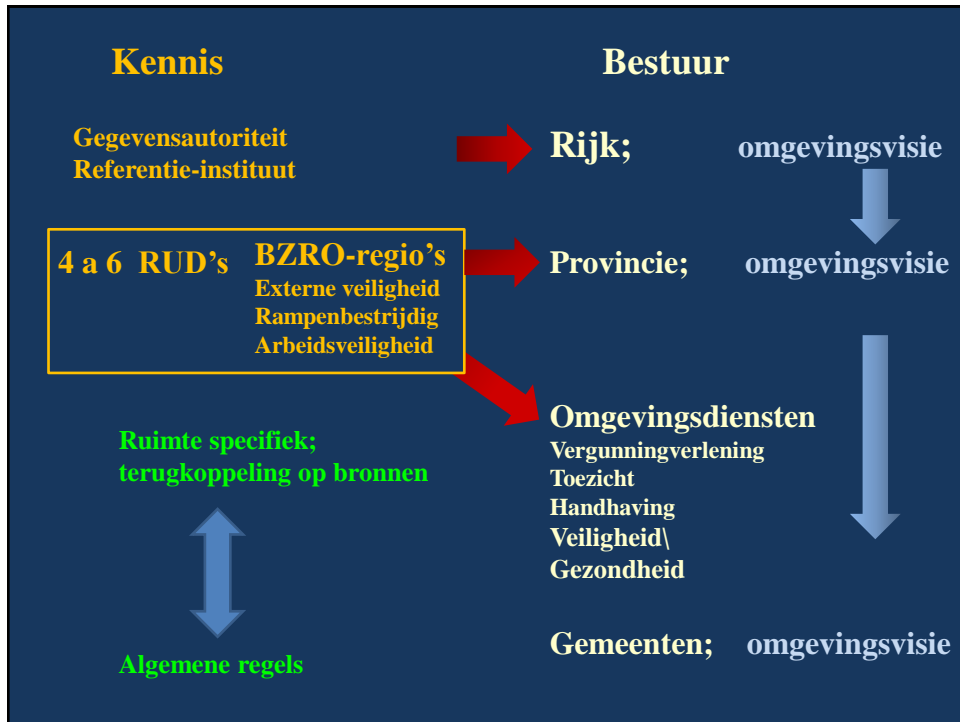
Regionaal ca. 4 omgevingsdiensten conform DCMR-model;
(fysisch-) geografische eenheid qua ruimtelijke afstanden, stroomgebieden, specifieke problematiek (Randstad) etc.

Vergunde ruimte bestaande vergunningen laten afnemen
(techniek) ruimte te maken voor nieuwkomers.

De (complexe) **koppeling omgevingscompartimenten** (lucht, water, bodem, geluid, natuur, risico's etc) wordt door de milieu- / omgevingsdienst uitgevoerd op basis van geharmoniseerde methoden.

Jaarlijkse rapportage over de feitelijke situatie m.b.t. overschrijding omgevingswaarden; bijbehorende de omgevingsruimte (voor nieuwe activiteiten).

Gemeenten vooral toepassing Algemene Regels. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een digitaal landelijk systeem; versnelling vergunningverlening en meer transparantie.

Gegevensautoriteit

- **Vereenvoudiging normenstelsel** vereenvoudiging
- **Monitoring omgevingswaarden** en probleemverkennde monitoring.
- **Harmonisatie van rekenmethoden**; ministeriële bekrachtiging; wettelijke basis; aanpassing aan de stand der wetenschap
- **Berekeningen omgevingsgebruiksruimte landelijk niveau**, samen met de 4 regionale milieudiensten; ondersteuning bevoegd gezag
- **Rapporteren van de overschrijdingen** van de omgevingswaarden op landelijk niveau.; rapporteren aan de EU.
- **Ontwikkelen digitaal (GIS-)systeem**, in samenwerking regionale diensten (en derden). Beschikbaar op alle bestuurlijke niveaus
- Onderdelen overheidsorganisatie, zoals Waterschappen voor de vergunningverlener niet zichtbaar.

RUD / BZRO

MNP, Natuurbalans 2006, presentatie VNC LNV & VROM

19

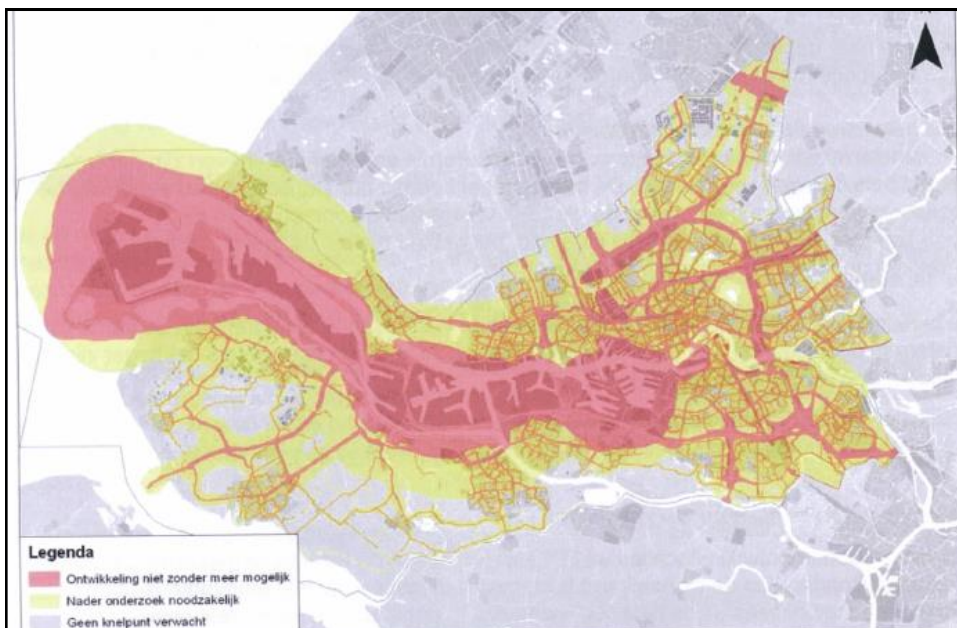

Fig. 3: signaalkaart Geluid

Conclusie

- Vermindering complexiteit
- Respecteer bestuurlijk de inherente hiërarchie in fysieke systemen
- Ruimte voor politieke lokale afweging binnen kaders hogere schaalniveau
- Centralisatie, harmonisatie van kennis en monitoring;
- Organisatie

Gegevensautoriteit- referentie-instituut

Horizontale integratie op alle niveau; milieu, veiligheid, gezondheid etc

28 Omgevingsdiensten / Veiligheids regio's

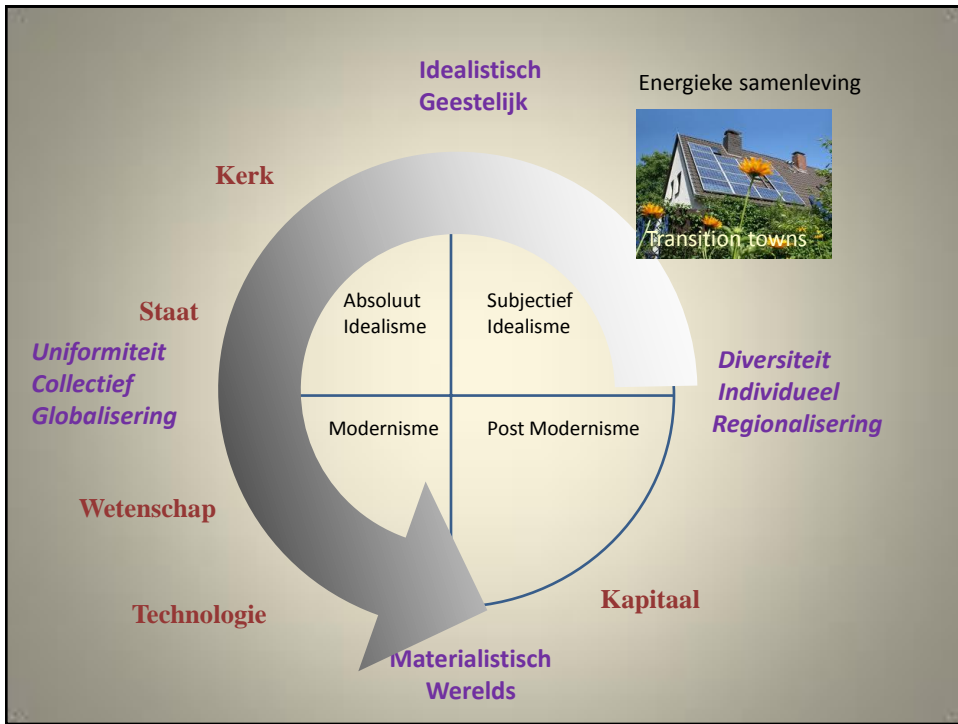
4 a 6 Regionale Uitvoerings Diensten (*alle gebieden*)

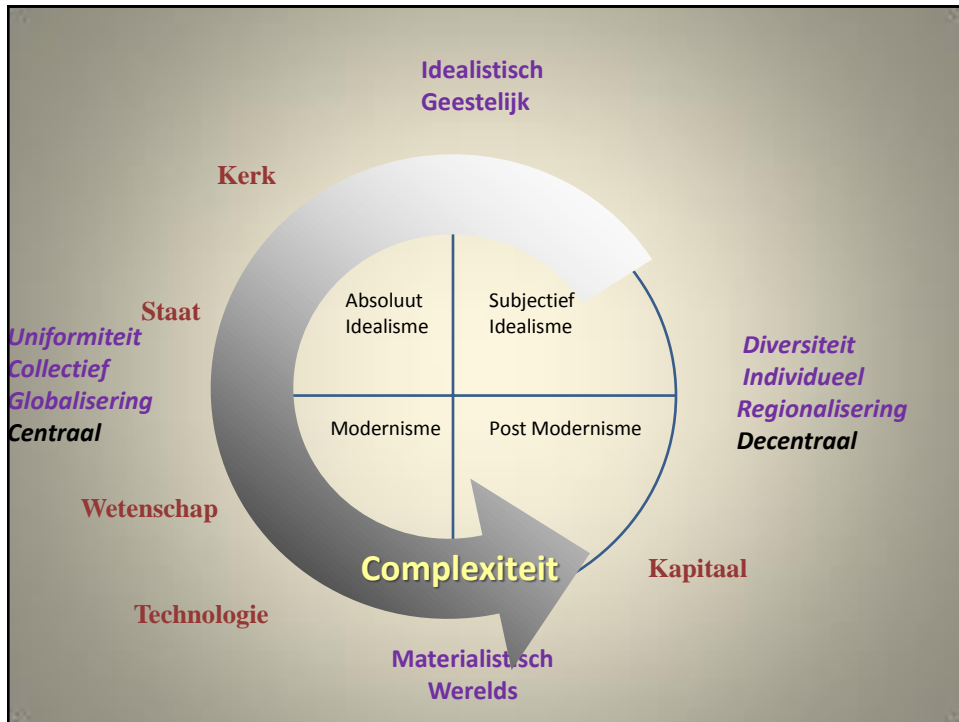
Gemeenten

Epiloog:

De Tijdgeest

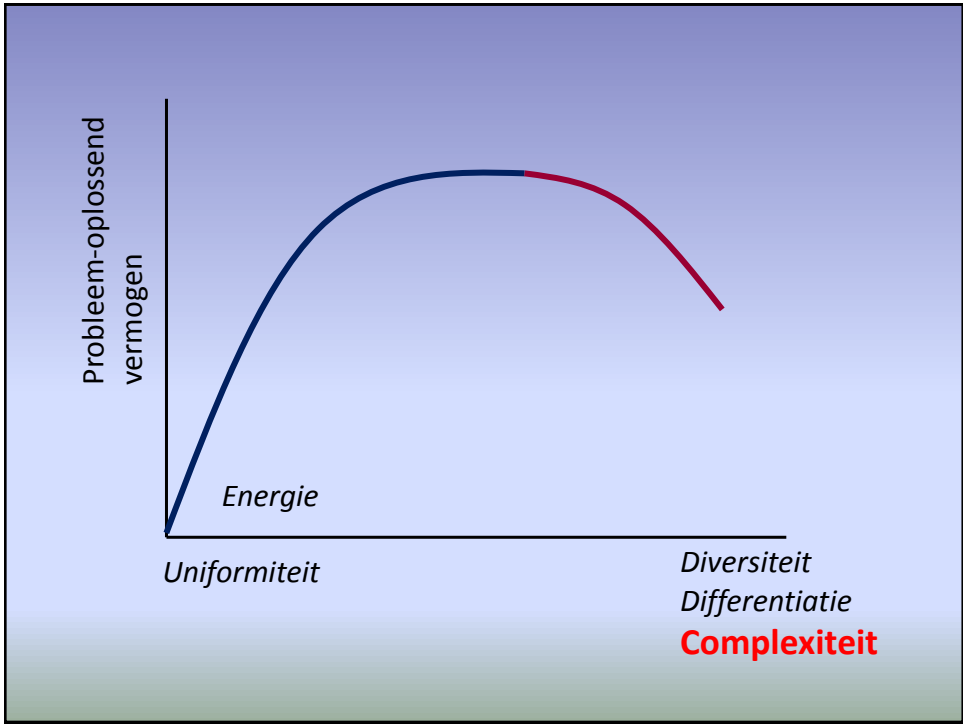
- **decentraal**
- **markt**
- **fragmentatie**
- **complexiteit**

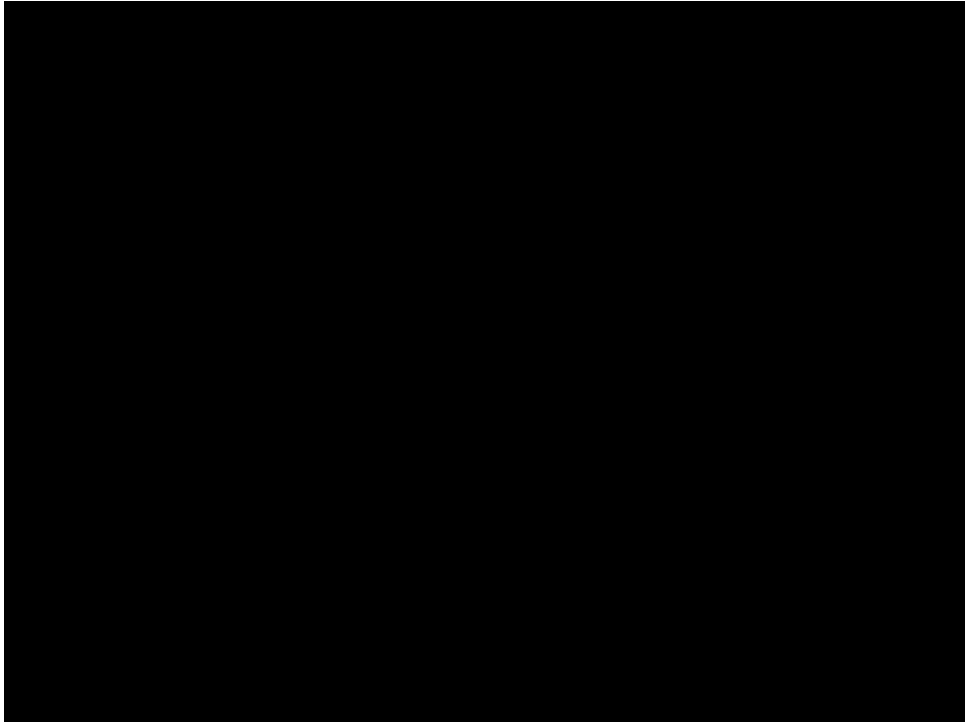

Tainter (2006):

‘Sustainability is an active condition of problem solving, not a passive consequence of consuming less.’

**Zo komen we tot
duurzame, gezonde en veilige
regio's !**

Klaas van Egmond
Universiteit Utrecht

RIVM: Ton de Nijs Piet van Zoonen , Wim van der Maas , Rob Maas .

Signaal-kaarten

Kanskaarten, die aangeven in welke mate een activiteit op een bepaalde plaats haalbaar is,

Integrale afwegingskaders duurzaamheid, gezondheid en natuurlijk kapitaal

Vuistregels, die snel inzicht geven in de effecten van een plan of activiteit,

Screeningstools; nagaan waar meer onderzoek en/of verfijnde afwegingen noodzakelijk

Milieu- toestand (monitoring / modellering)

Gestandaardiseerde toetsen,

Scenario's

Vergunde omgevingsruimte

(Lokale) beleidsregels

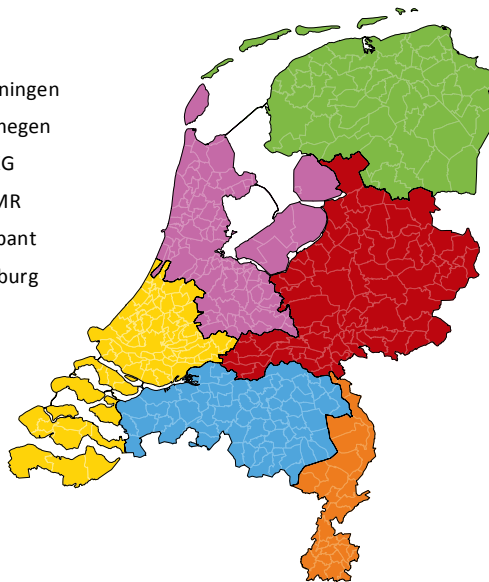
Eén digitale ingang (website) te ontsluiten ,

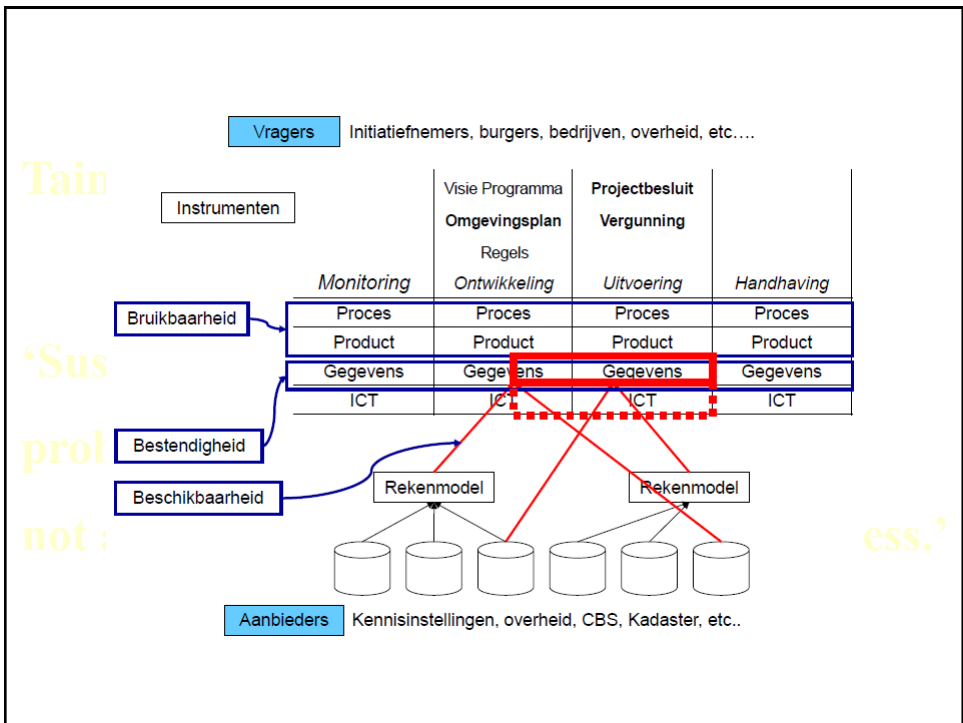
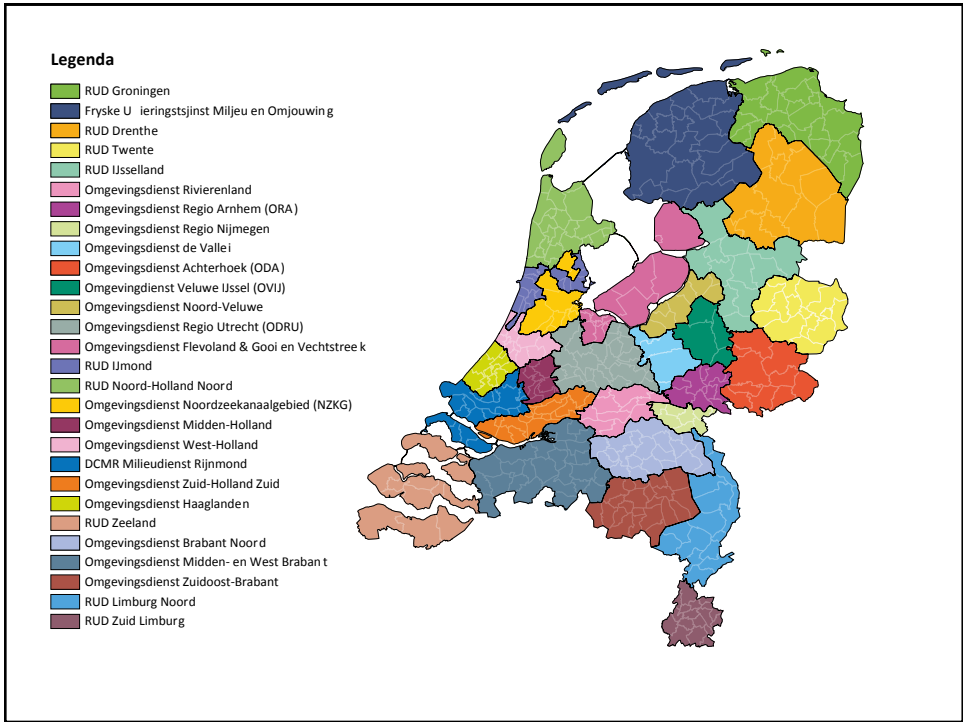
'de laan voor de leefomgeving',

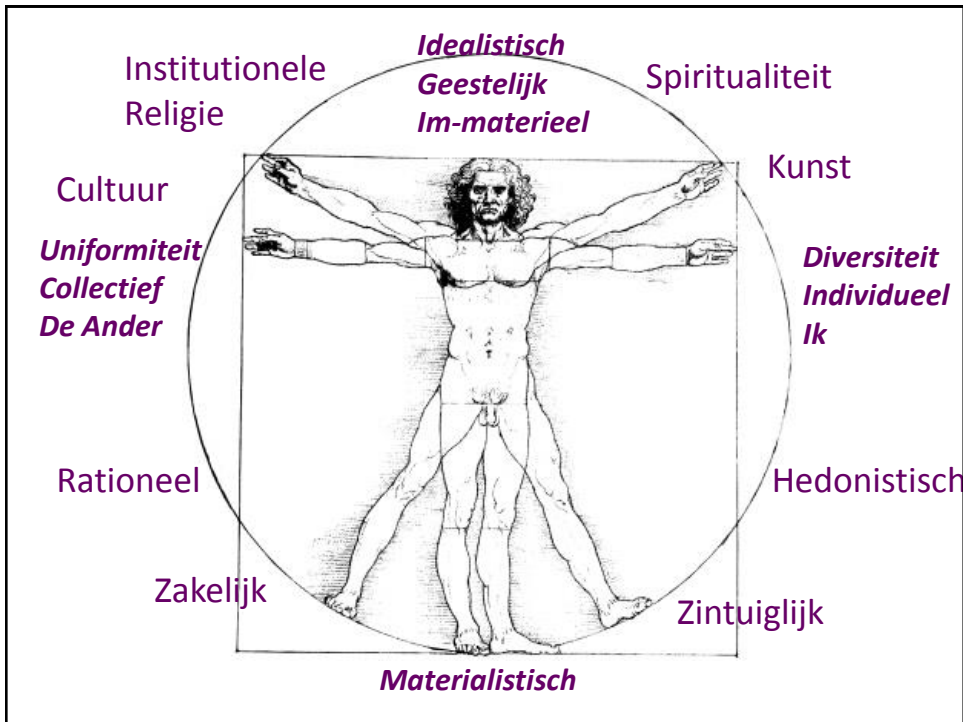
Legenda

BRZO

- BRZO Groningen
- BRZO Nijmegen
- BRZO NZKG
- BRZO DCMR
- BRZO Brabant
- BRZO Limburg

Aanbevelingen (RIVM)

Kennis- en informatiebehoefte rijks-systeemtaken vaststellen

Meer inzicht krijgen in de uitvoering van het omgevingsbeleid

het Rijk moet meer zicht krijgen op de uitvoering van het omgevingsbeleid door de decentrale overheden.

De gezamenlijke beleidsopgaven en kennisvragen inventariseren;

'kennis volgt beleidsopgave'. Hoe willen gemeenten bijvoorbeeld doelstellingen voor mobiliteit, energie en natuurlijke hulpbronnen tegen elkaar afwegen?

Kennis ontwikkelen door samen te werken

Op sommige beleidsterreinen opereert de Rijksoverheid parallel aan decentrale overheden in dezelfde regio's; windparken op het land en voor de Natura 2000-regelgeving.

De bereikte kwaliteit transparant monitoren afrekenen achteraf